

Streszczenie. Katecheza III. Ks. Wiesław Łużyński. Piękno celebracji eucharystycznej i udział w niej świeckich. Znaczenie postaw (stojąca, klęcząca, siedząca, procesja) oraz najważniejszych znaków liturgicznych.

Sobór Watykański II słusznie położył nacisk na czynne, pełne i owocne uczestnictwo całego Ludu Bożego w celebracji eucharystycznej. To uczestnictwo winno być rozumiane w sensie głębszym, począwszy od większej świadomości tajemnicy, która jest celebrowana, aż do jej związku z codzienną egzystencją. Wielka tradycja liturgiczna Kościoła naucza, że dla owocnego uczestnictwa konieczne jest osobiste zaangażowanie, aby można było odpowiedzieć na tajemnicę, którą się celebrowa, poprzez dar złożony Bogu z własnego życia, w jedność z ofiarą Chrystusa daną dla zbawienia całego świata. W liturgii jest wiele gestów, symboli, znaków, które odnoszą nas do Boga. Wszystko co znajduje się w chrześcijańskiej świątyni, ma służyć doświadczeniu bliskości Boga, umocnieniu wiary, skupieniu na Bogu, który przychodzi do nas pod osłoną znaków sakramentalnych. Postawy i gesty wykonywane w liturgii są znakami miłości Boga. Ważne jest, by były wykonywane ze starannością, czcią i skupieniem. Najważniejsze gesty i symbole obecne w czasie celebracji eucharystycznej to: postawa stojąca, klęcząca, siedząca, uczestniczenie w procesji, gest ukłonu, znak pokoju, gest oranta i złożonych rąk, bicie się w piersi, znak krzyża.

Postawa stojąca – jest wyrazem szacunku. W czasie liturgii postawa stojąca jest zewnętrznym znakiem uszanowania Boga jako najwyższego Pana. Jest ona również znakiem radości i skupienia. Ta postawa oznacza również gotowość do działania w czasie celebracji.

Postawa klęcząca – oznacza wielbienie Boga. W tradycji Kościoła postawa klęcząca nabrała także znaczenia pokutnego i błagalnego. Stała się znakiem człowieka skruszonego poczuciem winy oraz znakiem prośby człowieka szukającego opieki i pomocy. Przez ukłonienie człowiek wyraża swoją małość wobec Boga. Gest ten jest znakiem adoracji i pokornego uwielbienia Bożego majestatu. Św. Hieronim uczył, by przyklęknięciu ciała towarzyszyło także “przyklęknięcie serca”. Należy odróżnić postawę klęczącą od przykleknienia. Klęka się zawsze na prawe kolano i nie czyni się przy tym żadnych gestów, np. znaku krzyża. Kolanem należy wyraźnie dotknąć posadzki. Klęka się zawsze twarzą do przedmiotu czci. Klękanie na dwa kolana jest wyrazem czci i hołdu wobec Pana Jezusa wystawionego do adoracji.

Pozycja siedząca – według starożytnego zwyczaju przysługiwała urzędnikom, nauczycielom i sędziom jako znak władzy i godności. Siedzenie jest także postawą słuchającego ucznia. Jest

znakiem skupienia, przyjmowania i rozważania słowa Bożego. Siedząc, nigdy nie zakładamy nogi na nogę, nie wyciągamy ich przed siebie. Dłonie powinny spoczywać na kolanach.

Procesja - w życiu Kościoła każda procesja to symbol nowego Ludu Bożego pielgrzymującego za Chrystusem i z Chrystusem. Procesje, w których bierzemy udział w czasie mszy świętej, należy odczytywać również jako wyraz naszej pielgrzymki wiary.

Pokłon jest znakiem zarówno głębokiego szacunku, jak również usposobienia pokutnego, szczególnie wtedy, gdy ma on związek z prośbą o oczyszczenie z grzechów. Skłon głowy lub ciała symbolizuje cześć i błaganie.

Znak pokoju – to zewnętrzny wyraz zgody z bliźnim, wyrażony skinieniem głowy lub podaniem ręki. Przekazujemy sobie pokój Chrystusowy, który jest prawdziwym Bożym darem; pokój, jakiego nie potrafimy zbudować sami.

Rozłożenie rąk i wzniesienie ich nieco w górę, tak jak kapłan trzyma je podczas odmawiania modlitw mszalnych (gest oranta) – to najstarsza forma postawy modlitewnej. Gest ten oznacza, że adresatem modlitwy jest Pan Bóg. Symbolizuje człowieka, który całym sobą i z całą ufnością zwraca się do Boga i oczekuje od Niego pomocy.

Gest rąk złożonych w czasie modlitwy – wywodzi się z frankońskiej formy składania hołdu zwierzchnikowi. Wasal ze złożonymi rękami występował przed swoim suwerenem, wkładał swoje złożone dłonie w jego ręce i wyrażał w ten sposób swoje podporządkowanie, oddanie i lojalność wobec niego. W liturgii mszy świętej zarówno kapłan, jak i wierni składają w ten sposób ręce, pokornie powierzając się w modlitwie Bogu.

Gest bicia w piersi – to znak pokory, skruchy i szczerego żalu za grzechy. Podczas wykonywania tego gestu wskazujemy na serce człowieka, gdyż to ono jest moralnym centrum osoby.

Znak krzyża – symbolizuje krzyż, na którym umarł Chrystus i oznacza zbawienie. Znak krzyża jest wyznaniem wiary w Boga Trójjedynego: Ojca, Syna i Ducha Świętego. Dotykając czoła, piersi oraz obu ramion obejmujemy tym znakiem całą naszą osobę.

Oprócz właściwego rozumienia tych znaków istotną rzeczą jest skrupulatne, pełne szacunku, staranne ich wykonywanie.